

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, DECEMBER – GRUODŽIO 17, 2013 • Vol. CIV Nr. 147 Kaina 1 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 12-16-2013

ŠIAME NUMERYJE:

Kalėdinė mugė PLC. – 4 psl.

Vydūno jaunimo fondo veikla ir rūpesčiai. – 6 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis nuolatinis, patikimas, mus rišantis.

R. Meilutytės kraitis Europos plaukimo čempionate: du aukso ir vienas sidabro medalis!

Danijoje vykusiame Europos plaukimo trumpajame (25 m) baseine čempionate lietuvaitė Rūta Meilutytė iškovojo tris medalius – du aukso ir vieną sidabro.

Gruodžio 15 d. (sekmadienį) R. Meilutytė iškovojo antrą aukso medalį. Danijoje auksą ir sidabrą prieš tai jau laimėjusi geriausia Lietuvos plaukikė nugalėjo ir moterų 100 m plaukimo krūtine finale. Rūta atstumą įveikė per 1.02,92 ir paskutiniu grybšniu aplenkė pagrindinę savo varžovę rusę Juliją Jefimovą (1.02,96). Rūtos rezultatas yra naujasis čempionato rekordas.

Bronzos medalį iškovojo Danijos atstovė Rikke Moeller Pedersen (1.04,39).

Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė sveikindama plaukikę Rūtą Meilutytę teigė, kad Danijoje iškovotos plaukikės pergalės – didžiulė kalėdinė dovana visiems šalies žmonėms. Roberto Dačkaus nuotr.

Įpusėjęs atkarpą Rūta užtikrintai pirmavo, bet J. Jefimova prieš paskutinius 25 metrus lietuvių pasivijo. Tačiau, skirtingai nei perpus trumpesnėje atkarpoje, šįkart finiše sėkmė lydėjo Lietuvos plaukikę, kuri varžovę aplenkė tik 0,04 sek.

Pirmą aukso medalį Herninge Rūta iškovojo 100 m kompleksinio plaukimo rungties finale praėjusį šeštadienį. R. Meilutytė atstumą įveikė per 57,68 sek. ir pasiekė naują pirmenybių rekordą. Tai pirmasis Senojo žemyno pirmenybėse trumpajame baseine iš-

kovotas Lietuvos plaukikų aukso medalis. Geriausia Europos plaukike vadinama šios rungties favoritė vengrė Katinka Hosszu liko antra (57,96).

Gruodžio 12 d. R. Meilutytė 50 m krūtine finale nuplaukė per 29.10 sek. ir iškovojo sidabro medalį, nusileidusi čempione tapusiai rusei J. Jefimovai (29.04).

Paskutiniai iš lietuvių Europos čempionate plaukė vyrų estafetės 4x50 m laisvu stiliumi dalyviai – Mindaugas Sadauskas, Danas Rapšys, Tadas Duškinas ir Simonas Bilis. – 3 psl.

R. Shiller: į ekonominę krizę reikėtų žiūrėti per inžinerinę prizmę

Vilnius (ELTA) – Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus kvietimu gruodžio 13–16 dienomis Lietuvoje viešėjo lietuvių kilmės 2013-ųjų Nobelio ekonomikos premijos laureatas, Yale universiteto ekonomikos profesorius Robert J. Shiller.

ISM Vadybos ir ekonomikos universitete, remdamasis savo knyga „Finansai ir geroji visuomenė“ (Finance and the Good Society), profesorius susirinkusiems studentams, finansų ir ekonomikos ekspertams ir mokslininkams skaitė paskaitą, kurioje pristatė savo idėjas, kaip pagerinti šiuolaikinę finansinę sistemą bei priartinti ją prie žmonių poreikių ir geresnės visuomenės.

Pasak profesoriaus, visos pasaulio tautos ir religijos maždaug supranta, kas yra „gera visuome-

nė“ – tai geri žmonės, kurie rūpinasi savo vaikais, prižiūri tėvus ir tiesiog gerai elgiasi vienas su kitu. Pagrindinė problema, anot jo, yra tai, jog šian-

dieninis kapitalizmas moko priešingų dalykų – kaip konkuruoti, būti agresyviai ir savanaudiškam bei kuo daugiau uždirbti. – 2 psl.

Nobelio premijos laureatas Robert J. Shiller (k.) susitiko su Vilniaus universiteto rektoriumi Jūru Baniu. Martyno Ambrazo (ELTA) nuotr.

Gerumas yra didžiausioji jėga pasaulyje. – G. von Oer

IŠ REDAKCIJOS

ŠALFASS veikla negęsta

DAINIUS RUŽEVIČIUS

Kaip ir kasmet, lapkričio mėnesio pabaigoje Clevelando (OH) Lietuvių namuose stambiausios išeivijoje lietuvių sporto mėgėjų organizacijos – Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos (ŠALFASS) – sporto visuomenės vadovai rinkosi į savo ataskaitinį suvažiavimą.

Šį rudenį, be kitų einamųjų klausimų, buvo išrinkta nauja Centro valdyba ateinančių trejų metų laikotarpiui. Pirmininkauti ŠALFASS organizacijai jau trečią kadenciją paeiliui paskirtas Laurynas Misevičius. Sulaukęs pripažinimo jis patvirtino, kad tai bus paskutinė kadencija ŠALFASS vadovo poste, kadangi atėjo laikas ruošti sau pamainą, o taip pat užtikrinti ŠALFASS veiklos tęstinumą tarp jaunesniųjų narių.

„Pasakysiu atvirai – šiemet jau galvojau nebekandiduoti ŠALFASS vadovo pozicijai dar vienai kadencijai, tačiau didžiulis organizacijos narių palaikymas ir pasitikėjimas privertė pasiduoti... Visgi esu įsitikinęs, kad kitas vadovas, o galbūt netgi jau vadovė turėtų būti išrinktas iš užjūryje gimusių vietinių lietuvių. Juk tik taip užtikrinsime organizacijos kartelės perdavimą iš kartos į kartą, apjungsime Šiaurės Amerikos jaunosius mūsų tautiečius bendram fizinio auklėjimo ir sporto darbui, lietuviybės išlaikymui išeivijoje. Sau ir visai ŠALFASS valdybai keliu vieną pagrindinių uždavinių per ateinančius metus paruošti rimtą kandidatą (-ę) perimti vadovavimą istorinei užjūrio sportinei organizacijai”, – teigė L. Misevičius.

ŠALFASS vadovui trejus metus talkins 8 kolegos – Centro valdybos nariai: vicepirmininku lieka Arūnas Cygas iš Toronto, išdininko pareigas užims dar vienas Kanados lietuvių sostinės atstovas Arū-

ŠALFASS suvažiavimo Clevelande dalyviai.

Vido Tatarūno nuotr.

nas Morkūnas, šios kaimyninės šalies apygardai tebevadovaus Rimas Kuliavas, jo sūnus Stasys tebebus oficialiu krepšinio sekcijos vadovu, tuo tarpu Vidurio vakarų apygardai vadovaus vienas ČLKL įkūrėjas Aurimas Matulevičius. Nauju Rytų apygardos vadovu tapo Deivis Pavasaris iš New Yorko, naujuoju ŠALFASS sekretoriumi patvirtintas dabartinis JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos vicepirmininkas sporto reikalams Arvydas Bubulis. Nuo šiol ŠALFASS turės ir oficialų Valdybos atstovą žiniasklaidai – juo sutiko tapti lietuvių sporto klubo „Žaibas“ prezidentas Vidas Tatarūnas iš Clevelando. Naujas pareigas – ŠALFASS paramos fondo va-

ti užsienyje gyvenančius lietuvius.

Iki šiol ŠALFASS žaidynės užjūryje kasmet pritraukia iki 400 krepšinininkų, itin populiarios stalo ir lauko teniso, softbolo, kalnų slidinėjimo, šaudymo bei tinklinio sekcijos. Suvažiavimo Clevelande metu išrinktas naujas šachmatų vadovas – juo tapo Visvydas Matulis iš sostinės Washingtono.

ŠALFASS eina teisingu keliu ir kviečia visus sportui neabejingus Šiaurės Amerikoje gyvenančius lietuvius prisijungti prie šios sporto organizacijos veiklos ir sveikina visus su artėjančiomis šventėmis!

dovo JAV – užims Amerikoje gimęs lietuvis Gintautas Garšys.

Taigi, ŠALFASS dar niekuomet neturėjo tokios galingos vadovybės!

Pagrindinė – 64-oji ŠALFASS šventė kitų metų birželio mėn. pradžioje vyks Toronte. Šias žaidynes rengs „Aušros“ sporto klubo atstovai.

Jaunimo krepšinio turnyras bus surengtas Detroite (2014 m. gegužės 17–18 d.), o veteranai balandžio mėn. pirmąjį savaitgalį kitąmet rinksis „Vėjų“ mieste – Čikagoje. Tiems, kuriems jau per 35 m. krepšinio varžybas rengs Čikagos „Žalgirio“ klubas.

Kiekvienais metais ŠALFASS organizuojamų sporto šakų turnyrai yra skelbiami oficialiame šios sporto organizacijos tinklalapyje – www.salfass.org. Šiame ŠALFASS tinklalapyje ateityje bus paskelbtos ir kitų sporto šakų varžybos.

Malonu, kad ŠALFASS neįaučia jokio nuosmūgio. Praeitą vasarą Lietuvoje vykusiose XIX Pasaulio lietuvių žaidynėse ŠALFASS subūrė 130 sportininkų iš Amerikos ir Kanados bei tapo viena iš trijų didžiausių delegacijų, atstovaujan-

R. Shiller

Atkelta iš 1 psl.

„Knygą ‘Finansai ir geroji visuomenė’ pradėjau rašyti 2010 metais. Mane įkvėpė pastebėtas akivaizdus žmonių pyktis tarptautinėms finansinėms institucijoms, ten dirbantiems žmonėms, visai bendruomenei, tačiau manau, kad į krizę reikia reaguoti ne su pykčiu, bet inžineriniu požiūriu, taigi galvoti, ką galima pakeisti, jog tai nepasikartotų”, – paskaitoje kalbėjo R. Shiller.

Ekonomisto teigimu, inžinerijoje egzistuoja disciplina – žmogiškųjų faktorių inžinerija ir šią sritį galima pritaikyti ekonomikoje, kadangi žmonės dažnai yra neracionalūs ir spontaniški. Pasak jo, visa ekonomikos istorija yra tarsi žmonių elgesio keitimo inovacijos, pradedant Prancūzijos revoliucija, kuomet žemės nuosavybė iš bažnyčios ir aristokratijos rankų perėjo į privačias rankas, baigiant 1811 metų New Yorko apsaugos įstatymu, numačiusiu galimybę kiekvienam asmeniui įkurti įmonę bei įvedusiu taisyklę, kad akcininkas yra atsakingas už įmonės veiklos rezultatus tiek, kiek įdėjo ten savo turto.

Lietuvių kilmės ekonomistas paskaitoje pateikė savąsias išvagas ir pasiūlymus, kaip galima patobulinti šiuolaikinę finansinę sistemą bei priartinti ją prie „gerosios visuomenės“ kūrimo.

Yale universiteto ekonomikos profesorius susitiko su Prezidente Dalia Grybauskaitė, lankėsi Vilniaus universitete. Ketvirtą kartą Lietuvoje besilankantį garsų mokslininką lydėjo jo šeima, brolis ir Lietuvoje gyvenantys giminaičiai. Nobelio premijos laureatas su šeima taip pat dalyvavo Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai pabaigai skirtame koncerte, aplankė Vilniaus senamiestį.

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti

„DRAUGĄ“

internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie

tai administracijai:

administracija@draugas.org

ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD) – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų
kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudo-
dotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pa-
silikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Šiandien mano tikslas – prisiminti lapkričio mėnesį per Rusijos NTV televiziją parodytą ilgą interviu „Ypatingas įvykis. Tyrimas“, kurio metu Kaliningrado prostitutė į šuns dienas išdėjo Lietuvos valstybės saugumo departamentą. Išmintingiausia, jei tos laidos nepastebėtume ir tuo labiau – nesiveltume į ginčus. Rimtos valstybės apie žvalgybos problemas nediskutuoja su laisvo elgesio moterimis, ypač – slepiančiomis savo veidą ir pavardę.

Ir vis dėlto minėtą anoniminę Kaliningrado prostitutės „išpažintį“ knieti palyginti su kita panašaus pobūdžio rusiška laida – per Rusijos Ren TV kanalą šių metų vasarą parodytu beveik pustrečios valandos trukmės dokumentiniu filmu „Žvaigždės antpečiuose“. Laidos „Žvaigždės antpečiuose“ kūrėjai taip pat tiria slaptųjų tarnybų veiklą. Tik kiek – kitaip.

Į žvalgybų reikalus narpliojančias rusiškas laidas privalu žvelgti su didele nepasitikėjimo doze. Mes nežinome, kiek jose teisybės, o kiek – pramanytų, dirbtinai sukurtų situacijų. Mes galime tik spėti, kodėl tokios laidos išvysta dienos šviesą. Galbūt tikrieji laidų režisieriai – ne žurnalistai. Ir vis dėlto žinoti, kokios rusiškos versijos keliamos, – būtina. Būtina bent jau tam, kad išvengtume klaidų, iškilus naujoms dviprasmiškoms situacijoms. Mes privalome išmokyti susigaudyti, kada verta veltis į viešus debatus, o kada verčiau – patylėti, net jei ir labai norisi piktintis bei demaskuoti.

Taigi vadinamasis kaliningradietiškas variantas, mano akimis žvelgiant, – primityvus, grubokai sukaltas. Tokių „sensacijų“ įmanoma sukurti apie bet kurios valstybės slaptąją tarnybą. Juk prostitutė nepanoro atskleisti savo tikrosios tapatybės. Todėl mes nežinome svarbiausiojo – kas iš tiesų slepiasi po prostitutės iš Kaliningrado kauke. Gal šis personažas – išgalvotas?

Antrasis televizinis darbas – vertas atidesnio žvilgsnio. Jau vien dėl to, kad daug dokumentinio filmo „Žvaigždės antpečiuose“ herojų neslepia savo veidų – savuosius paaiškinimus ir versijas skelbia nesislėpdami po širma.

Dokumentinis filmas „Žvaigždės antpečiuose“ (dažnai minimas ir kitas pavadinimas – „Žvaigždės tarnyboje“) turi ir daugiau privalumų, lyginant su anoniminės prostitutės priekaištais Lietuvos slaptosioms tarnyboms. Čia pasakojama apie panašius į realybę įvykius: kaip JAV, Didžiosios Britanijos, Prancūzijos, Izraelio ir Sovietų Sąjungos slaptosios tarnybos savo reikmėms panaudodavo žymius aktorius ir humoristus. Bent jau bandydavo panaudoti.

Tiesa, kai kurios situacijos neparemtos konkrečiais dokumentais, dažnai remiamasi vien abejonėmis, nuogirdomis. Kai kurių faktų jau niekad nepatikrinsi, nes minimi aktoriai – mirę.

Ir vis dėlto dokumentinė juosta „Žvaigždės antpečiuose“ sukurta taip, kad atrodytų patraukliai, įtikinamai. Bent jau masiniam skaitytojui keliamos versijos greičiausiai nėra panašios nei į melą, nei į fantaziją.

Juolab kad minėtame dokumentiniame filme kalbama apie daugelį mums žinomų, mielų, patrauklių aktorių – Louis de Funes, Pierre Richard, Gerard Depardieu, Arkadijų Raikiną, Genadijų Chazanovą, Vladimirą Vinokurą, Alfred Howthorne

Apie Kaliningrado prostitutę, humorą ir KGB

GINTARAS VIŠOCKAS

Hill...

Dokumentiniui filmui „Žvaigždės antpečiuose“ populiarumo, šiltumo bei įtikinamumo suteikia aplinkybė, jog prieš akis norom nenorom iškyla mūsų vaikystės ir jaunystės metais matyti meniniai filmai. Atmintyje iškyla ir puikios, klasika tapusios humoristinės situacijos, suvaiddintos Arkadijaus Raikino ar „Benny Hill Show“ aktoriaus Alfred Howthorne Hill.

Tad jei filmo „Žvaigždės antpečiuose“ režisieriai ir klaidina žiūrovus, sakydami, esą žymaus aktoriaus karjera vargiai buvo įmanoma itin aršiai pykstantis su Sovietų Sąjungos slaptosioms tarnybomis, ši juosta vis tik – įdomi. Populiarumas – neišvengiamas. Mat pasakojama apie dešimtis britų, amerikiečių, prancūzų, rusų aktorių, padovanojusių mums dešimtis įsimintinų vaidmenų.

Tačiau televizinio projekto „Žvaigždės antpečiuose“ lietuviškoji žiniasklaida kažkodėl nepastebėjo. Nei perpasakojo, nei citavo, nei analizavo. O štai Kaliningrado prostitutės „išpažintį“ – pasičiupo, dažnokai citavo, net smulkiai perpasakodavo. Kodėl akivaizdžiai skirtingi požiūriai į dvi panašaus pobūdžio televizijos laidas?

Net jei dokumentiniame filme „Žvaigždės antpečiuose“ ypač daug pramanytų versijų, tas darbas turi keistą užtaisą. Peržiūrėjęs „Žvaigždes antpečiuose“ norom nenorom akyliau pradėti matyti ... visas kitas humoro ir pramogų verslo laidas. Atidžiau analizuojai ne tik žymaus rusų humoristo Michailo Zadornovo autorinius vakarus, kuriuose subtiliai menkinamos Baltijos valstybės, Ukraina ir amerikiečiai. Priekabiau imi vertinti ir tarsi absoliučiai apolitiškus subtilaus rusiško humoro koncertus Latvijos kurorte Jūrmaloje. Kiek teko matyti Jūrmalos humoro festivalių, – ten antvakarietišku juokelių, kuriuos dažnokai laido M. Zadornovas, nėra. Bet paguoda – vis tik menkutė. Juk būtent tų festivalių dėka Jūrmala prarado paskutinius latviškus bruožus. Jūrmala tapo rusišku kurortu. Neprireikė nei tankų, nei politikos.

Bet svarbiausia, kad visai kitu žvilgsniu, peržiūrėjęs „Žvaigždes antpečiuose“, pradedi vertinti ir savąjį – lietuviškąjį humorą. Sakykim, kodėl mūsų humoristai dažnokai apsiriboja vien buitinėmis situacijomis. Tik – skyrybos, neištikimybė, piknauzdžiavimas alkoholiu. Nejaugi nėra kitų temų? Nejaugi lietuviai neturi savojo Michailo Zadornovo, kuris imtųsi politinių temų – subtiliai šaipytųsi iš, pavyzdžiui, Sovietų Sąjungos mylėtojų ar rusifikacijos ir polonizacijos puoselėtojų?

O jei vis tik imamės sudėtingų politinių temų, kodėl mūsų Viktoras Uspaskichas dažniausiai pasiepiamas draugiškai, tarsi būtų savas vaikas, o Dalius Grybauskaitės personažas – mažiau patrauklus? Kas iš tiesų lemia režisierių nusiteikimą rinktis personažus? Kodėl vieni politikai sulaukia draugiškų šaržų, kiti – priešiškų?

Dokumentiniame filme „Žvaigždės antpečiuose“ keliama versija, jog garsusis britų humoro serialas „Benny Hill show“ buvo užblokuotas visai ne dėl to, kad grubiai pašiepė moteris ir tuo pačiu labai nepatiko Didžiosios Britanijos karalienei. „Benny Hill show“ laida esą prapuolė iš britiškų ekranų tik dėl to, kad aktorius A. Howthorne – Hill susipyko su britų žvalgyba.

Prancūzų aktorius Louis de Funes, remiantis „Žvaigždėmis antpečiuose“, sulaukė aukščiausiojo valstybės apdovanojimo ne vien dėl savo talento. Filmo kūrėjai pastebi, jog šis prancūzų komikas Garbės legiono ordinu apdovanotas už slaptus nuopelnus. Didysis komikas mokėjo subtiliai bendrauti su skirtingų charakterių, politinių pažiūrų žmonėmis, krėtė įvairiausių juokelius, todėl buvo mėgiamas diplomatinėse misijose. Niekam nė į galvą nešaudavo mintis, esą aktorius ne tik juokauja, bet ir renka slaptą informaciją apie iškilmingoje vakariene susirinkusių aukšto rango diplomatų nusiteikimus. O surinktas žinias nedelsiant perduoda prancūzų žvalgybai.

Dokumentinio filmo „Žvaigždės antpečiuose“ kūrėjai atkreipia dėmesį, esą Louis de Funes kasmet nusifilmuodavo net trijuose – keturiuose meniniuose filmuose. Bet 1972-aisiais nenusifilmavo nė viename. Kodėl? Filmo kūrėjų prielaidos tokios: Prancūzija jau buvo išstojusi iš NATO, bet jai vis tiek rūpėjo žinoti, kas kalbama šio Aljanso užkulisiuose. Tokio klausytojo vaidmenį, suprask, greičiausiai atliko garsusis komikas Louis de Funes. Todėl ir buvo apdovanotas aukščiausiu Prancūzijos ordinu, nors ne ką mažiau Prancūzijos kinui nusipelnusio aktoriaus Pierre Richard niekas neskubėjo pagerbti nei ordinais, nei medaliais.

Dokumentinio filmo kūrėjai taip pat tvirtina, esą tuometinė SSRS KGB vadovybė nuolat įtardavo, jog humoristas Arkadijus Raikinas slapta talkina Izraelio žvalgyboms. Kokie argumentai? Jokių konkrečių įrodymų – vien versijos. Tiesa, savąją nuomonę apie tai pareiškia tuomet Izraelio žvalgybai vadovavę asmenys. Bet jų pareiškimuose – taip pat nieko konkretaus. „Mossad“ vadovai neneigia, kad naudojosi kai kurių tuometinėje Sovietų Sąjungoje gyvenusių tautiečių paslaugomis. Tačiau „Mossad“ talkininkų pavardės – išlaptintos dar mažiausiai ... šimtmečiui. Be to, kai kurie jiems Sovietų Sąjungos žydai buvo panaudojami žiems patiems apie tai nieko nesuvokiant – „v temnuju“.

Net garsusis humoro žurnalas „Krokodil“ ir ne mažiau populiarumo sulaukęs humoristinių situacijų serialas „Fital“ buvo sukurti specialiai. Sovietų valdžiai rūpėjo nuleisti visuomenėje susikaupusį nepasitenkinimo garą. Juk sovietinė santvarka nei „Krokodile“, nei „Fitalyje“ nebuvo kritikuojama „iš esmės“ – ten pašiepti tik kai kurie santvarkos bruožai.

Taigi juokas – reikalas rimtas. Tą suprato ne tik KGB, bet ir prancūzų, britų, amerikiečių slaptosios tarnybos. Bent jau tokią nuomonę formuoja filmo „Žvaigždės antpečiuose“ kūrėjai. O ar mes, lietuviai, suvokiame, kokia milžiniška galia slypi humoro laidose? Ar lietuviškosiose humoro laidose pašiepiame būtent tuos, kuriuos verta pašiepti? Ar toji „plaštakė“ iš buvusio Karaliaučiaus nenusipelnė būtent mūsų kandžių pašaipų?

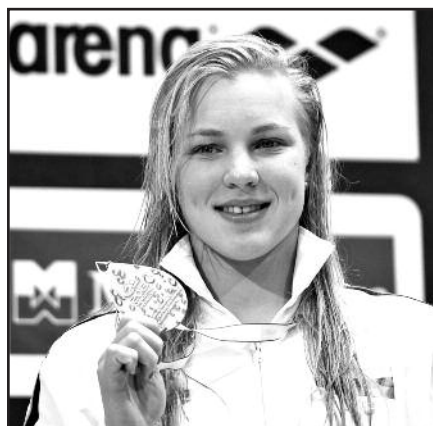
R. Meilutytė

Atkelta iš 1 psl.

Lietuvos komanda užėmė aukštą 6 vietą (1.27,18). Aukso medalius laimėjo Rusijos plaukikai (1.23,36), pasiekę naują pasaulio rekordą. Antri liko italai, trečioje vietoje – belgai.

Pasveikino šalies vadovai

Du aukso medalius iškovojusią R. Meilutytę iškart po auksinio finišo

suskubo sveikinti Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė.

„Žavimės Tavo nuolatiniu tobulėjimu ir tikėjimu savo jėgomis. Į ryškiausias pergales vedantis susikaupimas, veržlumas tampa pavyzdžiu ne tik sporto bendruomenei, bet visai Lietuvai. Tavo pasiekimai įkvepia mus visus tikėti savimi ir savo valstybe“, – sako ma Prezidentės sveikinime.

Prezidentė taip pat pasveikino ir kitus Lietuvos plaukikus, sėkmingai pasirodžiusius Europos plaukimo čempionate ir pagerinusius asmeninius bei

šalies rekordus.

Ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius teigė: „Rūta buvo nepra lenkiama ir skambant Lietuvos himnui pasipuošė net trimis medaliais. Nuosirdžiai sveikinu naująją Europos čempionę. Mes didžiuojamės ir žinoma, linkime gerų tolimesnių startų bei kvapą gniaužiančių finišų“. Pasak Vyriausybės vadovo, plaukikų pergalės vis labiau populiarina šią sporto šaką Lietuvoje.

Parengė D. Ruževičius

REMKIME DRAUGO FONDA

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

www.draugofondas.org

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio gyvavimą daugeliui metų!

TELKINIAI

Lemont, IL

Kalėdinė mugė PLC

NIJOLĖ NAUSĖDIENĖ

Pasaulio lietuvių centre (PLC), Lemonte mugės pradėtos ruošti jau nuo neatmenamų laikų – iš tikrųjų niekas tiksliai neatsimena nuo kada jos pradėtos ruošti. Manoma, kad jos ruošiamos gal jau apie 15 metų. Šiais metais mugė vyko sporto (Ritos Riškienės) salėje, tad erdviau buvo išdėstyti prekiautojų stalai, jie daug laisviau galėjo išdėlioti savo prekes ir tarp stalų eilių nebuvo žmonių grūsties. Pažvelgus iš šono į salės vidų atrodė, kad joje mažai lankytojų. Tačiau jų buvo gana daug. Jau nuo šeštadienio ryto ant pievelės išsirikiavę automobiliai bylojo, koks didelis skaičius žmonių joje lankosi. Stalai buvo sustatyti ir Fondo salėje, tiesa, tuo prekiautojai buvo nelabai patenkinti.

PLC administracija su žvaliuoju Centro direktoriumi Artūru Žiliumi įdėjo daug darbo, kad suorganizuotų tokį didelį renginį. Direktorių Artūras Žilys sakė, kad šiemet jie labai iš anksto skelbė apie Centre ruošiamą kalėdinę mugę. Kvietė ne tik joje apsilankyti, bet ir naujus prekiautojus išstatyti joje savo prekes. Tai buvo skelbiama Lemonto ir kaimyninių apylinkių spaudoje. Iš mugėje dalyvaujančių kitataučių prekiautojų gausos buvo matyti, kad PLC administracijos skelbimai buvo veiksmingi.

Ką mums siūlė prekiautojai?

Jau vien pavadinimas „kalėdinė mugė“ reiškia, kad pirkėjui siūloma viskas artėjančioms šventėms – kalėdinės dovanos, o taip pat šilta apranga žiemai ir kt.

Salės prieigose šventišką nuotaiką kūrė kalėdinė muzika (pianinu skambino vyresnio amžiaus amerikietis Dan Wilber). Jis šią dieną savanoriškai paskyrė mugės lankytojams. Taip pat veikė Centro suorganizuota loterija. Už vieną dolerį nusipirkus bilietėlį, galėjai laimėti iki 250 dolerių, ir tokių laimingų bilietėlių buvo net 6. Keliuose bilietėliuose buvo įrašytos mažesnes sumas, net 860 bilietėlių buvo su vieno dolerio laimėjimu. Šie laimėjimai buvo padalinti per pusę, viena dalis – Centru, kita dalis – laimėtoji.

Palei visą salės sieną plačiai išsidėčiusios savo prekes darbavosi „Nerijos“ ir „AVK“ tunto skautės. Kaip ir kasmet jos stebino savo kūrybingumu ir išmone, siūlydamos įvairių dovanų, papuošalų, buvo prikepusios gausybę „baravykėlių“.

Indrės Tijūnėlienės vadovaujamos „Saulutės“ veikla ir jos tikslai gerai visiems žinomi, tad daug pirkėjų pirko įvairius baltinėlius, papuošimus eglutei, kitokius dirbinius, maisto gardėsius. Šia proga galėjo išsigyti sau tinkamą daiktą ir tuo pačiu paremti „Saulutės“ veiklą.

Negalėjai praeiti pro šalį nepastebėjęs Otilijos Kasparaitienės sukurtų juvelyrinių grožybių. Jų

buvo tokia gausybė ir kiekvienas dirbinys – skirtingas, unikalus. Negali atsistebėti Otilijos lakia meniška fantazija, kuri metų laikotarpyje vis plečiasi ir tobulėja.

Kita mums gerai pažįstama juvelyrė Aldona Kaminskienė dirba su gintaru. Jos dirbinių labai daug ir vienas už kitą gražesni, dažnai gintaras derinamas su kitais akmenimis. Aldonos dirbiniai traukia akį, norisi jų išsigyti.

Buvo ir daugiau stalų su įvairiausiais papuošalais. Vieni prekiautojai su savo dirbiniais pirmą kartą dalyvavo šioje mugėje, kiti – jau senbūviai. Pasirinkimas didelis ir visi jie šaunuoliai, sugebantys į kiekvieną kristalėlį įdėti dalelę savęs, paversti jį meniška grožybe.

Raimundas ir Raminta Lapšiai – mugės „veteranai“. Jų stalai traukė akį raižytais stiklo dirbiniais. Čia puikavosi gražiausios vazos, padėklai, taurės, kalėdinių eglių papuošalai. Šiems prabangiems raižyto stiklo dirbiniams netrūko dėmesio ir pirkėjų.

Nors Kleopatros laikai jau praėjo, bet kosmetikos pramonė vis eina pirmyn. Ir kaip moterys gyvena be kosmetikos! Mugėje jos buvo ypatingai daug. Vieni prekiautojai siūlė dabar labai populiarią, natūralią organinę kosmetiką ir įvairius kremus, dažus, muilus. „Siberian Health International“ atstovė Vilija Rumbinienė siūlė su įvairiomis Sibiro žolelėmis ir uogomis sukurtų natūralių kremų bei sveikatai naudingų arbatėlių.

Organizacijos

Čia pat salėje save garsino įvairios lietuviškos organizacijos. Mažosios Lietuvos draugija, atstovaujama Romo Kasparaičio, turėjo išdėsciusi įvairių knygų apie Mažąją Lietuvą, žemėlapių, įrašų ir visokių suvenyrų. Pirkėjas turėjo progos daugiau pažinti tą mažą Lietuvos žemės lopinėlį. Tautodailės institutui atstovavo gerai žinoma tautodailininkė Audronė Tamulienė, per margučius, molio dirbinius, tautinius rūbus, juostas bei tautodailės knygas supažindinusi pirkėjus ir lankytojus su senomis ir giliomis Lietuvos tautodailės tradicijomis, kurias stengiamasi išlaikyti gyvas ir šioje Atlanto pusėje. J. Matulaičio misijos stalui atstovavo Daina Čyviėnė. Pirkėjai galėjo už auką misijai išsigyti kalėdaičių, įvairių knygų, žurnalų, šventų relikvijų. Prie Vydūno fondo stalo darbavosi Vida Brazaitytė ir Si-

Smalžiai galėjo nusipirkti bitininko A. Laukaičio medaus.

Dainos Čyviėnės nuotraukos

gutė Užupienė. Vydūno fondas išleidžia daug knygų, paremia lietuviškus stipendijomis, leidžia įvairius atvirukus – ir dabar yra paskelbęs atvirukų konkursą. Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui atstovavo Kristina Lapienyte. Žinome, kad Centras turi didelius archyvus, į jį nuolat iš Lietuvos atvyksta padirbėti studentai, istorikai, mokslininkai. Centras siūlė pirkėjams savo išleistų knygų bei įrašų.

Miela ir simpatiška „Costco“ atstovė Shzwnie Cowan sakė, kad su malonumu atstovauja šioje mugėje savo parduotuvę, nes žino, kad daug jos lankytojų yra lietuviai. Ji supažindino su parduotuvių tinklu, įvairiomis parduotuvės nuolaidomis ir kvietė tapti „Costco“ nariais.

MB banko atstovė Birutė Kairienė norėjo, kad lietuviai sužinotų, jog šiame banke paslaugos teikiamos ir lietuviškai.

Buvo ir daugiau organizacijų, kurios garsino savo paslaugas.

Maistas

Šokolado gaminiais mugėje prekiaavo „Lietuvėlės“ pardavėjai. Juk puiki dovana švenčių proga – skanaus šokolado dėžutė. Jų čia buvo įvairiausių. „Food Depot Int.“ atstovaujama Bertos Kavakaitės, prekiaavo įvairiais maisto produktais, Euge-

Kaziuko mugė – kasmetinė PLC rengiama šventė, kurios metu amatininkai ir menininkai pardavinėja savo dirbinius, susitinka su draugais bei šaučiai bendrauja tarpusavyje.

nijos Šimkūnaitės žolelių arbatėlėmis, krupniku (kurio galėjai čia pat ir paragauti). Didelis džiovintų grybų, prėskučių, riestainių, šokolado, įvairaus muilo ir kitokių lietuviškų prekių pasirinkimas. Naujiena – beržo sula ir alijošiaus gėrimas. Gerai, kad mugėje pristatomos naujos prekės, su kuriomis gali susipažinti pirkėjai. Šios kompanijos ir jos prezidentės Angelės Kavakienės dėka dabar mes galime gauti įvairiausių lietuviškų prekių ir amerikiečių parduotuvėse.

Rūbai ir mežginiai

Gitana Variakojienė prekiaavo įvairiais mežtukais, kostiumėliais, šalikėliais ir kitais dirbiniais, kurie sukurti Lietuvoje. Ji jau daug metų užsiima šia veikla. Pirkėjai mėgsta malonią ir gražią Gitaną dėl jos sugėbimo pristatyti savo prekes.

Mugėje buvo nuostabių mežtų vaikiškų suknučių, kepurėlių, pirštinaičių, kojinių, riešinių, kurios dabar labai madingos Lietuvoje. Tai vis rankų darbo grožybės.

Ant atskiro stalo buvo įvairūs dekoratyviniai šalikėliai iš įvairių medžiagų ir visokiausių ryškių spalvų.

Daug buvo visokių siūtų ir mežtų dirbinių – seilinių kūdikiams, virtuvei pritaikytų rakandų, veltinių šalikų – sunku čia viską suminėti.

Fondo salėje

Apatinėje fondo salėje „Sietuvos“

tunto tuntininkės – Svajonė Kerelytė, Birutė Matutienė ir Birutė Vilutienė – darbuos prie loterijos stalo. Kai loterija gausi, atsiranda daug susidomėjusių.

Pasirinkimas buvo didžiulis: namuose kepti šakočiai, Vidos Kačinskienės natūralių produktų kepiniai, Laimos Gadinskienės „grybukai“. Čia galėjai įsigyti ir skanios namuose keptos duonos, Daivos Bačkienės rūkytų lašinių, dešrų, sprandinės, džiovintos jautienos, sūrių, amišų sviesto.

Organizacija „Vaiko vartai į mokslą“ prekiaavo moterų iškeptais tortais, pyragais ir sausainiukais. Taip pat buvo parduvinėjamos suaukotos vertingos prekės. Čia pirkėjas už prieinamą kainą galėjo įsigyti gražių dovanų.

Įvairiais skanėstais džiugino Audra Januškienė iš „Bravo Bites, Inc“. Čia buvo įvairiausių kepinų – pyragaičių su grybų ir jautienos įdais, pyragų, šokolado gaminių bei sveiko žalio maisto padėklai. Tai bent darbšti moteris!

„Kunigaikščių užėiga“ galėjo didžiuliais savo rūkytais mėsos gaminiiais, šviežiais rūkytomis žuvimis, skaniais karštais patiekalais, kuriais malšino lankytojų alkį. Po ilgų pasivaikščiojimų po mugės sales valgytojų netrūko.

PLC suruošta kalėdinė mugė pavyko, atrodo, kad ji vis labiau populiarėja. Tikimės, kad ateityje ji dar daugiau išaugs, atneš didesnės naudos tiek lankytojams, tiek pačiam

O. Keraminienės kalėdiniai papuošalai žavi visus: lietuvius ir amerikiečius

Ona Keraminienė prie savo kalėdinių papuošalų.

EDVARDAS ŠULAITIS

Rockforde (IL) gyvenanti mūsų tautietė Ona Keraminienė, nors jau ir yra sulaukusi garbingo amžiaus (gim. 1929 m. vasario 16 d.), vis dar negali pamiršti jaunystės pomėgio – kalėdinių papuošalų gaminto.

Ji tuo užsiimti pradėjo prieš daugiau nei pusšimtį metų, kai su a. a. vyru Jonu ir sūnumi Vidučiu gyveno Comack miestelyje Long Island apylinkėje New Yorke. Vyro darbovietei persikėlus į netoli Čikagos esantį Rockfordą, čia teko kurtis ir jų šeimai. Artimųjų švelniai vadinama Onutė, gyvenama Rockforde, nepamiršo ir savojo pomėgio – užsiėmė tautodaile, kūrė kalėdinius papuošalus.

Nors rankos jau nėra tokios, kokios buvo anksčiau, o ir ligos kamuoja, tačiau šis darbas moteriai, kaip ji sakė, padeda pamiršti skausmus, kuriuos tenka kentėti nuo įvairių negalavimų.

„Prieš kelias savaites mano namuose lankėsi amerikiečių vietinės televizijos atstovai, kurie kasmet prieš Kalėdas užsuka. Jie kuria dokumentinį filmą apie mane“, – pasakojo Onutė, kai šį mėnesį kalbėjau su ja telefonu. – Net ir vietinė spauda nėra abejinga mano kalėdiniais papuošalams, o paskelbtos žinios įvairiais kanalais patenka į visoje Amerikoje išsikūrusių tautodailės vadovų raštines, nes noras įsigyti šiaudinukais vadinamų papuošalų ateina iš visur. Ypač jų paklausa padidėja prieš Kalėdas, kai yra puošiamos eglutės.“ Onutė šio meno moko ir jaunuosius amerikiečius, kai šie, sužinoję iš televizijos programų bei spaudos, į ją kreipiasi. Ji mielai dalijasi savo kūrybos paslaptimis. Onutės telefonas 1-815-877-3218.

Prieš porą metų savo sukurtus šiaudinukus moteris pradėjo siųsti ir į Lietuvą, kur jie taip pat sulaukė dėmesio. Nemažai tautodailininkės dar-

bų yra Rockfordo etniniame muziejuje, kur šiaudinukais papuošta ir kalėdinė eglutė. Lietuviams skirtame kambaryje yra nemažai lietuviško gintaro, įvairiais būdais gauto iš Lietuvos. Kai O. Keraminienė būdavo jaunesnė ir sveikesnė, gintaro parodas ji rengdavo ir Čikagoje.

Gabi visuomenininkė

Anksčiau O. Keraminienė skaitydavo paskaitas Rockfordo gyventojams apie Lietuvos kultūrą, papročius, mokydavo rankdarbių. Be šiaudinukų, ji kurdavo vaškines figūras, kurios taip pat atkreipdavo amerikiečių dėmesį.

Onutė remia ir lietuvišką spaudą bei kitas lietuvių organizacijas. Už aktyvią veiklą ir pagalbą Lietuvai bei šauliams ši tautietė apdovanota Šaulių žvaigždės ordinu. O už paskaitas amerikiečiams ji yra gavusi JAV revoliucijos dukterų organizacijos ordiną. Ji pirmoji ne Amerikoje gimusi moteris, gavusi tokį retą atžymėjimą.

Tautiečiai nerodo veiklumo

O. Keraminienė apgailestauja, kad Rockforde gyvenantys trečiabangiai tautiečiai apsiriboja tik lankymusi Lietuvių klubo bare.

Gerai, kad bent ji dar nepasidūda ir, kiek sveikata leidžia, garsina lietuvius, kurie seniau Rockforde turėjo savo bažnyčią ir buvo išvystę nemažą veiklą, kuri dabar subliūško. Čia reikia susimąstyti – kas būtų, jei šios darbščios tautietės Rockforde nebūtų? Dipukų kartos lietuvių šiame mieste jau tik vienas kitas telikę, o ir tie nerodo veiklumo žymių.

Linkime O. Keraminieni dar daug kūrybingų metų! Prašykime Dievo, kad ji ilgiau gyventų ir džiugintų visus savo dirbiniais.

Iš kairės: seselė Margarita Petcavage, Dalė Lukienė, seselė Teresė Papsis.

Kristinos Lapienytės nuotr.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras (LTSC) pasipildė naujais archyvais – jam dalį savo archyvų perdavė Šv. Kazimiero seselės. Gruodžio 11 d. pas seseles apsilankiusios JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos vicepirmininkė archyvų reikalams Dalė Lukienė ir LTSC vykdomoji vicepirmininkė Kristina Lapienytė apžiūrėjo seselių turimus archyvus. Seselės perdavė Centru įvairių Šv. Kazimiero kongregacijos leidinių, nuotraukų iš Maria High mokyklos veiklos, ses. Kazimieros Kaupaitės nuotrauką, ses. Marijos Kaupaitės maldaknygę, lietuviškų maldaknygių, kryžių iš pirmojo šv. Kazimiero seserų vienuolyno, kunigo Kazimiero Širvaičio disertaciją „Religious Folkways in Lithuania and Their Conservation Among the Lithuanian Immigrants in the United States“. Visa tai bus saugoma LTSC Pasaulio lietuvių archyve. Seselių perduotos scenas iš „Kupiškėnų vestuvių“ vaizduojančios lėlės jau įdėtos į LTSC muziejaus vitriną Jaunimo centro koridoriuje.

LTSC info

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME

„DRAUGA“!

Vydūno jaunimo fondo veikla ir rūpesčiai

Vydūno jaunimo fondas žinomas savo gražiais darbais. Neseniai pasibaigė kasmetinis šio Fondo organizuojamas kalėdinių atvirukų konkursas. Surinktos už atvirukų pardavimą lėšos bus skiriamos Lietuvos ir išeivijos studijuojantiems skautams akademikams bei jaunesiems LSS vadovams paremti. Apie tai, kaip sekasi Vydūno jaunimo fondui, kokie darbai jo laukia kalbamės su šio fondo valdybos pirmininku **Gintaru Plaču**.

– **Prieš metus Akademinių skautų sąjūdžio nariai šventė Vydūno jaunimo fondo 60-tąjį gimtadienį. Kiek metų Jūs esate šios organizacijos narys? Kaip juo tapote?**

– Akademinių skautų sąjūdžio (ASS) narys esu jau beveik 45 metai. Skautu tapau dar bestudijuodamas architektūrą University of Illinois at Chicago. Tomis dienomis buvau Čikagos Korp. Vytis skyriaus pirmininku, o vėliau – ASS Čikagos skyriaus pirmininku. O į Vydūno jaunimo fondo (VJF) veiklą įsijungiau 2010-ai-siais. Tuo metu buvau baigęs LSS tarybos pirmininko pareigas, ir tuometinis VJF tarybos pirmininkas fil. Leonas Maskaliūnas pakvietė mane eiti šio Fondo valdybos pirmininko pareigas.

– **VJF tikslas, kaip rašė pats Vydūnas, sutikdamas duoti jam savo vardą, yra skatinti, kad mokslas nesiribotų vien atskirų žinių pasisavinimu, bet ir prisidėtų prie asmenybės tobulinimo. Ar per 61-erius metus pasikeitė fondo tikslai? O gal atsirado naujų minčių?**

– Akademinių skautų sąjūdžio (ASS) ir visos Lietuvių skautų sąjungos (LSS) tikslas yra ugdyti tvirtą charakterį. Tas tikslas buvo svarbus 1952 metais, kai buvo įsteigtas VJF, jis išlieka svarbiu ir šių dienų greitesniame ir sudėtingesniame gyvenime. VJF stengiasi remti Lietuvos skautijos studijuojančius akademikus ir studijuojančią LSS jaunimą. Taip pat remiame skautų spaudą ir įvairius skautiškus projektus. Lietuvos studentams paskatinti esame įkūrę daugiau nei dešimt metinių vardinių premijų, pravedę daugybę konkursų. Mūsų paskata padeda jiems reikštis pasirinktoje mokslo srityje, visuomeninėje ir spaudos veikloje. Pvz., praėjusiais metais įkūrėme prof. Romualdo Viskantos premiją pasižymėjusiam Lietuvos energetikos instituto studentui. Šiuo metu kalbamės su Aleksandro Stulginskio universiteto Agronomijos fakulteto vadovais dėl a. a. Vaclovo ir Stasės Tallat-Kelpšų premijos jauniems Lietuvos agronomams įsteigimo. Esame numatę ir daugiau naujų premijų įvairiose srityse. Turime metinę 10,000 dol. a. a. Gražinos Musteikytės stipendiją vienai/am pasižymėjusiai LSS skaučių vadovei/ui ir aštuoniolika 1,000 dol. stipendijų kitiems aktyviems studijuojantiems skautų vadovams. Tikime, kad mūsų pastangos skatina Lietuvos ir išeivijos studijuojančią skautišką jaunimą tobulinti savo asmenybę ir domėtis platesne visuomenine veikla.

– **Ne tik JAV, bet ir Lietuvoje gerai žinomas a. a. Gražinos Musteikytės, Čiurlionienės bei Vydūno vardų LSS studentų stipendijos. Kas gali siekti šių stipendijų? Kaip norintys gauti stipendiją sužino apie Jus?**

– Vien per pastaruosius 5–10 metų pavieniai asmenys Fondui paaukėjo nemažas pinigų sumas ir įkūrė „fondelius“. Lėšas skiriame specialioms stipendijoms ir konkursams. Atsižvelgiant į kasmetines pajamas ir Fondo samatą, Fondo valdyba stengiasi įkurti daugiau stipendijų, ypač studijuojantiems LSS nariams. Skelbiame konkursus, kurių tikslas yra paremti mūsų lietuvišką skautišką spaudą ir paskatinti jaunimą rašyti ir kurti lietuviškai.

A. a. Gražinos Musteikytės 10,000 dol. stipendija buvo įkurta VJF gavus G. Musteikienės palikimą. Jos pageidavimu kiekvienais metais iš prašymą pateikusių kandidatų atrenkame vieną veiklą, studijuojančią LSS narį ir jam įteikiame jos vardo stipendiją.

2013 m. Čiurlionienės ir Vydūno stipendijos taip pat skiriamos LSS nariams. Šiuo metu turime 18 stipendijų, kurias pavadiname kitais mūsų ASS garbės narių vardais. Kaip ir anksčiau, taip ir 2014 m. stipendijų aprašymus ir anketas galima rasti VJF tinklalapyje www.vydunofondas.net

– **Įdomu tai, kad Jūs remiate ne tik JAV gyvenančius**

Vydūno jaunimo fondo valdyba (iš kairės): Arūnas Draugelis, Vida Brazaitytė, Šarūnas Rimas, Aldona Rauchienė, Gintaras Plačas, Jūratė Variakojienė ir Leopoldas von Braun. VJF archyvo nuotr.

lietuvių studentus, magistrantus ir doktorantus, bet ir Lietuvoje ar kitose pasaulio šalyse studijuojančius. Pagal kokius kriterijus – šalį, mokslo pasiekimus, temas – pasirenkate kandidatus vienai ar kitai stipendijai?

– VJF yra sudaręs sutartis su įvairiais Lietuvos universitetais. Pagal tas sutartis, universitetų fakultetai skelbia konkursus ir nustato kriterijus. Fakultetų vadovų sudarytos komisijos atrenka tinkamiausius kandidatus ir juos pasiūlo VJF valdybai, o ši patvirtina kandidatus ir nusiunčia paskirtas premijas universitetams oficialiems įteikimams. Daugiau žinių apie šias stipendijas taip pat galima rasti anksčiau minėtame VJF tinklalapyje.

Šalia šių premijų, kurios skirstomos pagal sutartis su universitetais, VJF taip pat skiria apie trisdešimt rudens ir trisdešimt pavasario semestrų stipendijų Lietuvos akademikams skautams. Mūsų atstovė Lietuvoje prof. Jolita Kašalynienė surenka kandidatų vardus ir duomenis bei pristato valdybai atrankai ir paskirstymui.

– **Nuo įkūrimo 1952 metais VJF pagrindinis aukų rinkimo vėjus yra kalėdinių atvirukų siuntimas Jūsų rėmėjams. Ne paslaptis, kad fondo įkūrėjų ir palaikytojų gretos retėja. Ar įsijungia į Jūsų veiklą palyginti neseniai į JAV atvažiavę žmonės?**

– Gaila, bet mažai į JAV atvykusių lietuvių šeimų jungiasi į LSS veiklą, o dar mažiau – į Akademinių skautų sąjūdžio veiklą. VJF valdybos ir tarybos nariai yra ilgamečiai akademikai skautai. Visada skatiname ir kviečiame įsijungti į šias gretas ir jaunesnius akademikus skautus. Kaip ir visų organizacijų, taip ir VJF veiklai reikia naujų veidų ir jaunų rankų, kad būtų tęstinumas ir atsirastų naujų minčių.

– **Kiekvienais metais fondo valdyba kviečia lietuvius menininkus ir fotografus pateikti savo atvirukų projektus kalėdinių atvirukų konkursui. Kiek buvo norinčių dalyvauti šiame konkurse šiemet? Gal galite atskleisti paslaptį, kas yra šių metų konkurso laimėtojai?**

– Taip, kalėdinių atvirukų konkursas vyko ir šiais metais. Jį laimėjo Krista Augiūtė, Aušra Mačiulytė, Zita Sodeikienė ir Ada Sutkuviene. Iš viso dalyvavo apie dešimt menininkų ir fotografų. Dėkojame visiems dalyviams ir sveikiname laimėtojus. Kviečiame visus įsigyti šių atvirukų, o kitais metais lauksime dar daugiau dailininkų, norinčių dalyvauti mūsų kalėdinių atvirukų konkurse.

– **Kita VJF veikla – knygų leidyba. Kaip pasirenkate, kokių knygų leidybą remsite? Kiek esate išleidę knygų per 61-erius fondo gyvavimo metus?**

– Maždaug per keturiasdešimt ketverius metus VJF yra išleidęs ar parėmęs apie 40 mokslinio ir kultūrinio pobūdžio knygų. Su gailėsčiu reikia pasakyti, kad šiomis dienomis tos paramos teikiame vis mažiau ir mažiau, mat knygas, ypač istorines ir skirtas kultūrai, mažai kas perka. Tad mums verčiau skirti daugiau lėšų studijuojančiam jaunimui

bei skatinti jų veiklą jaunimo organizacijose.

– **Palaikote ryšius su visais Lietuvių skautų sąjungos nariais ir vadovais. Kokie bendri darbai Jus sieja?**

– Taip dirbame kartu. Per 50 skautavimo metų gan didelę dalį laiko praleidau Lietuvių skautų brolijoje ir Lietuvių skautų sąjungoje. Buvau Čikagos „Lituanicos“ tunto tuntininkas, Brolijos skautų skyriaus prityrusių skautų skyriaus vadovu, lavinimo skyriaus, „Ažuolo“ mokyklos vedėju, turėjau kitas įvairias pareigas tunte, Brolijoje ir taryboje. Nuo 2006 iki 2008 metų buvau LSS tarybos pirmininku ir devintosios Tautinės stovyklos viršininku. Per visus tuos metus turėjau nemažai progų susipažinti su įvairių pasaulio kraštų vyresniųjų bei jaunesniųjų skautų vadovais ir su jais bendradarbiauti.

Šiomis dienomis ruošiamės LSS 100-mečio sukakčiai, kurią pažymėsime 2018 metais. Kai pagalvoji, nuostabu, kad ir po 75-erių išeivijos veiklos metų lietuviška skautiška veikla dar gyvuoja už Lietuvos ribų ir kad į šią veiklą vis dar įsitraukia tūkstančiai jaunų ir vyresnių skautų ir skaučių. Todėl VJF valdyba stengiasi paremti jų veiklą ir padėti LSS vadovams tęsti lietuvišką skautavimą tol, kol dar yra susidomėjimas ir noras dirbti lietuviškoje bendruomenėje.

– **2013 m. lapkričio 30 d. Lietuvos medicinos bibliotekoje vyko nuo 1988 metų Lietuvoje veikiančios Vydūno draugijos 25-mečio minėjimas ir paroda. Gal galite trumpai papasakoti apie Jūsų fondo bendradarbiavimą su šia draugija?**

– VJF ir Lietuvoje veikianti Vydūno draugija dalinasi ne vien tik Vydūno vardu, bet ir panašiais tikslais. Šio pokalbio pradžioje minėjote išmintingus Vydūno žodžius: „...kad mokslas nesiribotų vien atskirų žinių pasisavinimu, bet ir prisidėtų prie asmenybės tobulinimo“. Mūsų išleistoje knygoje „Vydūno Fondui 55“ parašyta: „Vydūnas gyvenimą skyrė, stengdamasis vesti žmogų teisingesniu keliu ir dirbo išimtinai savo tautos Lietuvos meilės vedamas“. ASS nariai, VJF valdyba ir taryba bei Vydūno draugija stengiasi vadovautis šiomis tėvynės meilės, bei asmenybės ugdymo nuostatomis ir ryžtu. Per pastaruosius 10–15 metų buvęs VJF valdybos pirmininkas a. a. Vytautas Mikūnas ir Vydūno draugijos buvęs pirmininkas dr. Vacys Bagdonavičius daug bendradarbiavo. Šis bendradarbiavimas tęsiasi ir dabar. Neseniai Vydūno draugijai persiuntėme buvusius VJF nuosavybėje Vydūno raštus, prisiminimus, nuotraukas bei kitus asmeninius daiktus. Taip pat tarpininkavome spausdinant Vydūno raštus bei leidžiant knygas apie Vydūną. Daugelį šių knygų galima užsisakyti VJF.

Mūsų atstovė Lietuvoje prof. J. Kašalynienė dalyvavo mūsų minėtame Vydūno draugijos 25-mečio minėjime ir perdavė mūsų sveikinimus dabartinei draugijos valdybai bei visiems minėjime dalyvavusiems nariams.

Nukelta į 11 psl.

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos kariuomenės vadas Afganistane susitiko su Lietuvos kariais

Vilnius (ELTA) – Lietuvos kariuomenės vadas generolas leitenantas Arvydas Pocius ir jį lydinti delegacija lankėsi Afganistane, kur susitiko su Lietuvos kariais, NATO operacijos Afganistane vadovybės nariais, Afganistano saugumo pajėgų atstovais. Kariuomenės vadas Afganistane tar naujantiems Lietuvos kariams nuvežė šventinių lauktuvių: kūčiukų, lietuviškos duonos ir mėsos gaminių. Kariams iš Lietuvos taip pat atskraidintos ir namus priminsiančios kalėdinės eglutės. Kartu su A. Pociumi Afganistane lankėsi Lietuvos kariuomenės Jungtinio štabo viršininkas brigados

generolas Vilmantas Tamošaitis, JAV gynybos atašė Lietuvoje pulkininkas leitenantas Jeffrey L. Jennette ir kiti oficialūs asmenys. Lietuvos kariai Afganistane išdėstyti Oro pajėgų mokymo grupėje Kandaharo provincijoje, Specialiųjų operacijų eskadrone Afganistano pietuose, Lietuvos specialiosios misijos apsaugos grupėje Kabule. Logistinių aprūpinimą Lietuvos kariams Afganistane užtikrina Nacionalinis paramos elementas. Lietuvos karininkai taip pat vykdo užduotis Tarptautinių saugumo paramos pajėgų vadavietėse.

Referendumo organizatoriams skirta dar 15 dienų

Vilnius (Bernardinai.lt) – Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) gruodžio 14 d. nusprendė suteikti galimybę per 15 d. pašalinti neesminiais pripažintus parašų referendumui rinkimo trūkumus. VRK patikrinus visus per 320,000 piliečių parašus, paaiškėjo, kad atitinkančių reikalavimus parašų yra beveik 8,000 mažiau, nei reikia norint surengti referendumą – 292,200. Tačiau jei būtų pašalinti visi neesminiais laikomi trūkumai, parašų skaičius gali pasiekti ir viršyti įstatymo reikalaujamą 300,000 parašų ribą. Referendumo organizatoriai trūkumus pašalinti galės nuo kitų metų sausio 6 iki sausio 21 d. Kaip pabrėžė VRK pirmininkas Zenonas Vaigauskas, per tą laikotarpį naujų parašų rinkti nebus galima. Neesminiais ir taisytiniais pri-

pažinti tokie pažeidimai renkant parašus: pasirašiusiojo pavardė ir vardas neįskaitomi (tokių parašų yra 1,434), dokumento numeris netinkamas ar nėra nurodytas (tokių pažeidimų 2,417), nurodyta nepilna gimimo data ar jos nėra (587 pažeidimai), nenurodyta gyvenamoji vieta ar nurodyta netinkamai (5,114 pažeidimų), pasirašyta už neįgalų asmenį (929 pažeidimai). Siūloma surengti privalomąjį referendumą dėl trijų Konstitucijos straipsnių keitimo: sumažinti reikalavimus referendumui surengti ir uždrausti žemės pardavimą užsieniečiams bei juridiniams asmenims. Taip pat siekiama pagrindiniame šalies įstatyme įtvirtinti, kad referendumą būtų galima surengti surinkus ne mažiau kaip 100,000 rinkimų teisę turinčių piliečių parašų.

Lietuvoje tęsiasi politinės bylos

Vilnius (Tiesos.lt) – Druskininkų meras Ričardas Malinauskas 2012-ųjų liepos 3-4 d. įvykdė vandališką sprendimą – keršydamas už kritiką buvusiam Druskininkų miesto dailininkui Antanui Balkei, sunaikino jo dar Atgimimo metais M. K. Čiurlionio motyvais sukurtą skulptūrą „Legenda“. O jos likučius nuo dailininko paslėpė. Vėliau, pasipiktinęs tuo, kad jo nuveikti darbai aprašyti, ir pamiršęs, kad yra viešas asmuo, įskundė Tiesos.lt tinklalapį prokuratūrai. Valdančios socialdemokratų partijos vicepirmininką R. Malinauską neva labai įžeidė trys tinklalapyje Tiesos.lt pernai gruodį paskelbti tekstai. Beje, informacija jiems buvo surinkta iš kitų straipsnių, jau skelbtų žiniasklaidoje. Nors meras nesiteikė nurodyti, kuriuos straipsnių teiginius laiko neatitinkančiais tikrovės, prokuratūra pradėjo ikiteisminį tyrimą dėl šmeižto. Pirmą kartą per nepriklausomos Lietuvos istoriją būtų iškelta byla dėl to, kad piliečiai kreipėsi viešu laišku į ministrą pir-

R. Malinauskas.

mininką dėl R. Malinausko poelgio. Įtariamųjų nuomone, tyrimas yra pradėtas pažeidus Konstitucijos 33 straipsnį, kuris draudžia persekioti už kritiką.

Uostamiestyje atidaryta paroda prieš kontrabandą

Klaipėda (ELTA) – Klaipėdos mokslo ir technologijų parke atidaryta paroda „Kova su kontrabanda be sienų“. Joje rodomi iš įvairių pasaulio šalių surinkti plakatai, skirti atkreipti visuomenės dėmesį į kontrabandos daromą žalą. Beveik trys dešimtys ant drobės atspausť plakatų į Klaipėdą sukeliavo ne tik iš Europos, bet ir iš Meksikos, Kinijos, Kanados, Paragva-

jaus, Egipto. Visi jie kabėjo tų šalių miestų viešose vietose. Ši paroda akiškai rodo, jog kontrabanda yra problema visame pasaulyje. Šiemet atlikti tuščių pakelių tyrimai patvirtina, kad Lietuvoje kas trečia surūkyta cigaretė gali būti kontrabandinė. Tyrimai rodo, jog socialinė reklama yra vienas iš efektyviausių būdų kovoti prieš kontrabandą.

Karaliaučiaus srityje – rusų raketos „Iskander“

Rusų raketa „Iskander“.

Scanpix nuotr.

Karaliaučius (BNS) – Rusija Kaliningrado srityje prie sienos su Lietuva išdėstė artimojo nuotolio raketas „Iskander-M“, rašo vokiečių laikraštis „Bild“, remdamasis šaltiniais saugumo tarnyboje. Iš palydovo darytos nuotraukos rodo, kad per pastaruosius 12 mėnesių Rusija Kaliningrade, prie vakarinės sienos netoli Lietuvos, išdėstė dviženklį skaičių „Iskander“ tipo mobilių raketinių kompleksų. „Iskander“ gali būti aprūpintos įprastinėmis ir branduolinėmis kovinėmis galvutėmis, jų skriejimo nuotolis yra 500 km.

Kaliningrade jau yra išdėstytos raketų sistemos S-400. Maskva teigė, kad jeigu NATO nekreips dėmesio į jos susirūpinimą dėl raketinio skydo elementų Rytų Europoje, ji išdėstys Kaliningrade ties siena su Lenkija ir Lietuva „Iskander“ tipo raketas. Lietuva, Lenkija ir NATO ne kartą kritikavo Rusijos planus. Pasak Aljanso, raketinis skydas nėra nukreiptas prieš Rusiją ir yra kuriamas gynybos tikslais, turint omenyje tokias priešiškas valstybes kaip Iranas.

JAV palaiko Ukrainos protestuotojus

Washington, DC (BNS) – Mažiausiai 200,000 žmonių susirinko į gruodžio 15 d. mitingą Ukrainos sostinėje, kuri organizavo opozicija, protestuojanti prieš vyriausybės sprendimą nepasirašyti sutarties su Europos Sąjunga (ES). Kreipdamasis į susirinkusiuosius JAV senatorius John McCain pareiškė, kad Washingtonas remia jų troškimą dėl europinės integracijos. „Visai Ukrainai – Amerika su jumis“, – sušuko jis džiūgaujančiai miniai. „Laisvasis pasaulis su jumis, Amerika su jumis, aš su jumis ... Ukraina padarys Europą geresnę ir Europą padarys Ukrainą geresnę“, – pareiškė senatorius. Opozicinės partijos ragino visus ukrainiečius susirinkti Nepriklausomybės aikštėje, kurią jau daugiau kaip tris savaites yra užėmę protestuotojai, nepritariantys Prezidento Viktoro Janukovyčiaus

sprendimui nepasirašyti Asociacijos sutarties su ES ir užmegzti glaudesnius ryšius su Rusija. Protestuotojams, kurie vilki geltonus ir žydrus – Ukrainos vėliavos spalvų – drabužius, renkant šioje simboliu tapusioje aikštėje, ES plėtros komisaras Stefan Fuele sakė, kad Briuselis sustabdė darbą su Ukraina dėl Asociacijos sutarties, kuri būtų nustačiusi šaliai integracijos į ES kursą. V. Janukovyčius yra smarkiai spaudžiamas nuspręsti, ar nustatyti savo šalies kursą į Vakarus pasirašant sutartį su ES, ar prisijungti prie Maskvos vadovaujamos Muitų sąjungos. Gruodžio 17 d. jis turi nuvykti į Maskvą susitikti su Prezidentu Vladimiru Putinu. Tikimasi, kad pagrindinis jų derybų klausimas bus siūlomas laisvosios prekybos susitarimas su Rusija, kuriam kategoriškai nepritaria Ukrainos demonstrantai.

Kinijos palydovas nusileido Mėnulyje

Beijing (BNS) – Kinijos kosminis palydovas sėkmingai nusileido ant Mėnulio paviršiaus. Tai pirmasis kinų kosminis aparatas, pasiekęs Mėnulį. Jis turi Mėnulyje pastatyti Kinijos vė-

liavą ir atlikti tyrimo darbus. Kinija tapo trečiaja pasaulio šalimi po JAV ir SSRS, kurios kosminis aparatas nusileido mėnulyje.

Australijos teismas panaikino Kanberoje homoseksualias santuokas

Kanbera (Bernardinai.lt) – Australijos sostinėje Kanberoje, kuri turi tam tikrą jurisdikcinę autonomiją, praėjusį šeštadienį buvo įteisintos tos pačios lyties santuokos. Šiuo įstatymu suskubo pasinaudoti 27-ios tos pačios lyties poros. Tačiau ketvirtadienį Australijos Aukščiausias Teismas panaikino tiek Kanberos teritorijos įstatymą dėl santuokos tarp homoseksualų, tiek pačias santuokas. Aukščiausiojo Teismo vienbalsiai priimtame sprendime nurodyta, kad santuokos klausimai

yra reguliuojami federalinio Santuokos akto, kuris yra viršesnis už valstijų ar teritorijų normas. Jis gali būti pakeistas tik federalinio parlamento. Santuokos aktas nenumato santuokos sudarymo ar pripažinimo tarp tos pačios lyties porų. Santuokos aktas numato, kad Australijoje santuoka gali būti sudaryta tik tarp moters ir vyro ir kad kitoje šalyje sudaryta santuoka tarp tos pačios lyties poros nėra pripažįstama santuoka Australijoje.

ŠVENTADIENIS

Popiežiaus Pranciškaus žinia Pasaulinei taikos dienai:

„Brolybė – taikos pagrindas ir kelias į taiką“

Ketvirtadienį Vatikano spaudos salėje buvo pristatyta popiežiaus Pranciškaus žinia Pasaulinei taikos dienai, kuri bus švenčiama sausio 1-ąją. Pirmosios savo pontifikato Pasaulinės taikos dienos proga skelbiamoje žinioje, popiežius Pranciškus kalba apie žmonių brolybę kaip taikos pagrindą ir kaip į taiką vedantį kelią. Vatikane akredituotiems žurnalistams dokumentą pristatė Popiežiškosios teisingumo ir taikos tarybos pirmininkas kard. Peter Turkson su bendradarbiais.

Brolybė yra esminė žmogaus dimensija, nes žmogus gyvena nuolatiniame santykiuose su kitais žmonėmis. Šio santykio suvokimas mus skatina žiūrėti į kitą žmogų kaip į brolių ir seserį. Jei nebūtų šio žmones siejančio ryšio, nebūtų įmanoma nei teisinga visuomenė, nei tvirta ir pastovi taika. Savo žinios Pasaulinės taikos dienos proga pradžioje popiežius Pranciškus taip pat pastebi, kad brolybė visada prasideda šeimoje, kad šeima yra jos šaltinis.

Aptardamas biblinius brolybės pagrindus, Šventasis Tėvas primena Pradžios knygos pasakojimą apie pasaulio sukūrimą, pasak kurio visi esame pirmųjų tėvų palikuonys, o tuo pačiu ir vieni kitų broliai. Pradžios knyga taip pat pasakoja apie brolius Kainą ir Abelį. Šis pasakojimas moko, kad visi žmonės turi įgimtą pašaukimą gyventi kaip broliai, bet kartu ir dramatišką išdavysčių galimybę. Tai patvirtina kasdienis egoizmas, karai ir neteisybės. Žmonės kenčia ir miršta nuo savo brolių

rankos, brolių, kurie nepripažįsta brolystės. Biblinis brolybės pradasis pasiekia savo viršūnę Jėzuje Kristus. Per jį ir jame atnaujinama žmonių brolybė. Jis mus sutaikina su Dievu. Dievas yra mūsų Tėvas, o mes Kristuje visi esame broliai.

Toliau savo žinioje popiežius Pranciškus apie brolybę kalba keliose konkrečiose Bažnyčios socialinio mokymo aplinkose. Visų pirma, pasak Popiežius, brolybė yra labai svarbi skurdo nugalėjimo sąlyga ir prielaida, nes žmogus save suvokdamas kaip kito žmogaus brolių negali taikytis su neteisybe ir nelygybe. Šia prasme, brolybė yra pažangos ir solidarumo pagrindas. Popiežius Pranciškus primena, kad šią tematiką savo socialiniame mokyme išplėtojo jo pirmtakai – Paulius VI enciklikoje „Populorum progressio“ ir Jonas Paulius II enciklikoje „Sollicitudo rei socialis“. Pasak Pauliaus VI, integrali žmogiška pažanga yra naujas taikos vardas, o Jonas Paulius II taiką vadina solidarumo vaisiumi.

Brolybės vertę būtina atrasti ypač dabartinių krizių sąlygomis. Reikia peržiūrėti ekonominės plėtros modelius ir keisti pačių mūsų gyvenimo stilių. Dabartinė krizė, nors ir labai slegia daugelio žmonių gyvenimą, visiems tetampa proga atrasti santūrumo, dosnumo, saiko ir teisingumo dorybes. Popiežius taip pat kreipiasi į kariaujančiuosius ir smurtautojus: tasai, į kurių jūs nutaikėte savo ginklą ir norite nužudyti, yra jūsų brolis. Sustokite, meskite šalin ginklą! Tikros brolystės dvasia taip pat padeda įveikti žmonių darniam sambūviui trukdantį egoizmą. Naujai atrasta brolystė gali būti veiksminga ir ten, kur vyrauja blogiausios socialinio egoizmo formos – korupcija ir organizuotas nusikaltamumas. Popiežius mini ir brolybės svarbą mūsų santykiuose su gamta. Kūrėjas žmonių šeimai padovanojo gamtą, kad ją atsakingai prižiūrėtų. Gamtos išteklių skirti visiems, dėl to būtina peržiūrėti jų naudojimo prioritetus, kad visų pirma būtų įveiktas chroniškas badas ir maisto trūkumas. Sprendimų gali būti daug ir įvairių, ne tik gamybos didinimas. Reikia siekti, kad visi turėtų duonos ir kad mažėtų skirtumai tarp tų, kurie daug turi ir tų, kurie priversti tenkintis tik trupiniais.

Reikia iš naujo atrasti mus visus jungiančią brolybę, – sako popiežius Pranciškus savo žinios baigiamajame skyriuje, – reikia ją mylėti, skelbti, liudyti, pagal ją gyventi. Politikai ir ekonomikai būtinas realizmas neturi virsti jokių idealų nepripažįstančiu technišku. Kai pristinga atvirumo žmogaus transcendentškumui ir Dievui, visa žmogaus veikla nuskursta, o žmogus tampa tik išnaudojimo objektu. Jei pripažinsime platesnį akiratį, kurį mums garantuoja Tasai, kuris myli kiekvieną žmogų, tuomet ir politika bei ekonomika galės remtis tikra brolišką meilės dvasia ir galės sėkmingai kurti integralią žmogiškąją pažangą ir taiką.

Tekstas paimtas iš Vatikano radijo puslapio (<http://lt.radiovaticana.va/news/2013/12/12/>)

DATOS ir SUKAKTYS

Gruodžio trečia savaitė

Gruodžio 16 d.

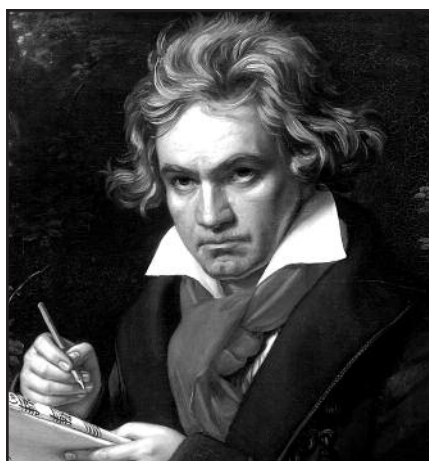

Petronėlė Orintaitė-Janutienė.

– 1999 m. Los Angeles mirė **Petronėlė Orintaitė-Janutienė** (palaidota Kudirkos Naumiestyje) – pedagogė, poetė, prozininkė, visuomenės veikėja. Baigė Vilkaviškio gimnaziją ir Lietuvos un-tą. Mokytojavo. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, nuo 1949 m. gyveno JAV. Eilėraščių ir apsakymų spausdino „Naujojoje vaidilutėje“, „Naujojoje Romuvoje“, „Lietuvos aide“, „Dienovidyje“, „Eglutėje“ ir kt. 1965 m. išleido atsiminimus apie Salomėją Nėrį „Ką laumės lėmė“. Nuo 1992 m. Lietuvos rašytojų sąjungos narė. Realistinėje lietuvių prozoje brėžė feministinę kryptį. Romanuose „Paslėpta žaizda“ (1934) vaizduojama psichologinė šeimos drama, pabrėžiama moters savigarbos ir laisvės būtinybė; „Daubiškės inteligentuose“ (1937) – provincijos inteligentų gyvenimas. Poezijoje vyrauja moters likimo, tėvynės ilgesio motyvai. Parašė atsiminimų, knygų vaikams ir jaunimui. Kūriniai: „Iš sostinės“ (1932), „Jurgučio pieva“ (1938), „Erelių kuorai“ (1976), „Liepalotų medynuose“ (1971). (Gimė Liepalotuose, Šakių apskr.).

Gruodžio 17 d.

– 1770 m. Bonoje gimė **Ludwig van Beethoven** – vokiečių klasikinės muzikos kompozitorius, vienas didžiausių kūrėjų, jo kūryba įkvėpė daugelį vėlesnių kompozitorių, muzikantų ir klausytojų. Muzikos pradėjo mokytis jo tėvas, kapelos giedotojas. Pasakojama, kad jis sūnų mušdavo, versdavo jį groti tikėdamasis padaryti iš jo panašų vunderkindą kaip Mozart. 1792 m. persikėlė į Vieną. Greitai buvo pripažintas kaip pianistas. Visą gyvenimą buvo laisvas kompozitorius. Maždaug nuo 28-erių metų ėmė kurti, apie 50 gyvenimo metų visai apkurto. Pa-

Ludwig van Beethoven.

dėjo pamatus romantizmo epochos muzikai, išvystė sonatą ir simfoniją. Garsiausios Beethoven simfonijos yra trečioji (Herojinė), penktoji (Likimo) ir devintoji (Džiaugsmo). Pasakojama, kad trečiąją savo simfoniją jis buvo paskyręs Napoleonui Bonapartui, bet sužinojęs, kad šis pasiskelbė imperatoriumi, nubraukė ankstesnį pavadinimą ir pavadino ją „Herujui“. Penktoji simfonija pavadinimą

gavo tik po kompozitoriaus mirties. „Taip likimas beldžias į duris“ – buvo pasakęs autorius apie per visą simfoniją besikartojantį motyvą. Dėl šių jo žodžių simfonija ir buvo pavadinta „Likimo“ simfonija. Devintoji simfonija nuo kitų skiriasi tuo, kad kompozitorius į ją įtraukė chorą ir solistus. Ketvirtoje simfonijos dalyje jis panaudojo vokiečių poeto F. Schiller „Odę džiaugsmui“. Džiaugsmo tema dabar yra Europos Tarybos, nuo 1993 m. – Europos Sąjungos himnas. (Mirė Vienoje 1827 m.).

Gruodžio 18 d.

– 1946 m. gimė **Steven Spielberg** – amerikiečių kino režisierius ir prodiuseris.

– 1978 m. mirė **Teofilis Petraitis** – dailininkas tapytojas, pedagogas (gimė 1896 m.).

Gruodžio 19 d.

– 1921 m. gimė **Jonas Petrošius** – kunigas, prelatas (nuo 1987 m.), žurnalistas, Prancūzijos lietuvių veikėjas. Gyveno Paryžiuje (mirė 2009 m.).

– 1941 m. mirė **Kazys Ladiga** – Lietuvos karinis veikėjas, generolas leitenantas (gimė 1893 m.).

Gruodžio 20 d.

Lenta A. Šabaniauskui atminti Vilniuje.

– 1903 m. Jurbarko gimė **Antanas Šabaniauskas** – estrados dainininkas. Dainavimo mokėsi pas Jurbarko bažnyčios vargonininką Joną Pocių. JAV gyvenusi motinos sesuo suteikė materialinę paramą. A. Šabaniauskas nuvykęs Italijon, įstojo į saleziečių vienuolyną. Paskui Veronoje giedojo katedros chore, mokėsi solinio dainavimo. 1927 m. grįžo atgal į Lietuvą. Muzikologas V. Venckus teigia, kad tolesnį maestro likimą nulėmė atsitiktinumas. Plaukiant laivu iš Jurbarko į Kauną A. Šabaniauskas uždainavo „Tykiai, tykiai Nemunėlis teka“. Jį pastebėjo ir stoti į operos chorą pakvietė režisierius Borisas Daugvietis. Dainavo operose, „Metropolis“, „Versalio“ restoranuose. Kauno radiofonas grojo jo dainuojamas dainas. 1946–1960 m. dainavo Operos ir baleto teatre, Filharmonijos chore. 1972–1983 m. vėl dainavo Vilniaus restoranuose. Nuo 1990 m. įsteigta Antano Šabaniausko premija. (Mirė Vilniuje 1987 m.).

Gruodžio 21 d.

– 1957 m. mirė **Pranas Bieliauskas** – kunigas, tautosakos rinkėjas, Vilniaus krašto lietuvių visuomenės veikėjas (gimė 1883 m.).

Gruodžio 22 d.

– 1905 m. gimė **Domas Krivickas** – teisininkas, JAV lietuvių visuomenės veikėjas, teisės daktaras (mirė 1999 m.).

– 1907 m. gimė **Juozas Prunskis** – kunigas, prelatas (nuo 1987 m.), žurnalistas, bažnytinės teisės daktaras (mirė 2003 m.).

Jie matė, kad net ketvirčiu padidinus darbo užmokesčius samdinams, dirbančių už vietinę algą nedaugėja. Net prakutę lietuvių valstiečiai šliejosi prie nepatenkintųjų: juk ir jiems ėmė stigti pigios darbo jėgos. Iš čia archyvuose liko skundai rusų valdžiai apie emigraciją skatinančių agentų veiklą.¹³⁶

Tiesa, galima rasti valdžios pasrangų sušvelninti, amortizuoti ekonominę emigracijos žalą. Užsienio pasų išdavimo sistema kažkiek liberalizavosi, bet už tai paslaugos brango. Rusų valdžios finansininkai nesunkiai galėjo suskaičiuoti, kad laikina uždario emigracija, ko gero, yra naudinga – pinigai grįžta į Rusiją. Šiuos argumentus stiprino ir faktai apie siunčiamus iš Amerikos ir Didžiosios Britanijos pinigus. Reiškia siekimas gauti naudos iš visko, kas siejosi su nesuvaldomu migrantų srautu, buvo, tačiau ties tuo kryžiuosiu lietuvių pasirinkimo keliai: mokėti 15 rublių už užsienio pasą pusmečiui, ar taupyti pinigus nelegaliai emigracijai, jau beveik nepasiekiant galimybių kada nors grįžti gimtinėn.

Be piniginių įmokų legalaus uždario migravimo kelias dar reikalavo kitų administracinių sąlygų. Norinčiam vyksti į Vakarų uždariauti reikėjo valstiečių raštinės sutikimo. Po to pažymos, kad nėra išsiskolinimų, ir dar policijos *pristavo* patvirtinimo, kad kandidatas į emigrantus nėra koks nors nusikaltėlis. Jei visos tos pažymos sėkmingai būdavo surenkamos, tuomet laukdavo kreipimasis į gubernijos valdybą. Pasas būdavo gaunamas per 3–6 mėnesius ir bent jau XX a. išvakarėse viską kartu sudėjus kainuodavo mažiausiai 25 rublius. Tai buvo kone trečdalis vokiečių garlaivio bilieto į Niujorką kainos, kuri dėl konkurencijos po 1905 m. dar sumažėjo iki 60 rublių. Tad laisvesnės sielos bernas dažniausiai rinkdavosi seną ir patikrintą būdą: iškelti į Ameriką nelegaliai. Net legalizavus emigraciją, rusų duomenimis, apie 40 nuošimčių išeivių rinkosi senus nelegalius, bet užtat pigesnius kelius už imperijos sienų.

Bandykim suvokti, kas laukė nelegalių emigrantų prie Rusijos ir Prūsijos sienos. Čia etnografinės Lietuvos vakarines ribas juosiančioje erdvėje buvo išsidėstę 19 rusų pasienio perėjimo punktų su muitinėmis. Telšių apskrityje buvo du – Gargžduose ir Kretingoje, Raseinių – net keturi: Jurbarke, Naumiestyje, Tauragėje ir Švėkšnoje. Pasienio žemių valstiečiai nuolat ir legaliai judėjo tarp Rytų Prūsijos valdų ir Lietuvos. Parduoti žemės ūkio produktus ir parsivežti namų apyvokos daiktų buvo kasdienio gyvenimo reikalas. O pasiturintiems sluoksniams, ypač lėbaujančiai žemaičių bajorijai, per visą Rusijos viešpatystės XIX amžių Memelio arba Klaipėdos karčiamos buvo įprastinė savaitgalio pasilinksminimo vieta. Todėl pačių rusų pasienio kontrolės duomenimis, buvo daug būdų pereiti sieną.

Pusiau legalus būdas leido ištrūkti iš Rusijos, pasinaudojus perėjimo punktais, apsimetus įprastiniais trumpalaikiais sezoniniais darbuotojais arba prekeiviais. Pirmiesiems legaliai būdavo išduodami *legitimaciniai bilietai*, kurie skirtingais laikais turėjo skirtingą galiojimo laiką. 1897–1902 m. būdavo nustatytas 28 dienų terminas. Tokiais leidimais arba bilietais pradžioje galėjo naudotis pasienio gyvenytojai, gyvenantys 30 km atstumu nuo

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

43

pasienio ruožo. Kiek vėliau šis ruožas buvo susiaurintas. Antrieji pasienio interesantai – prekeiviai galėjo gauti trijų dienų leidimus. Visas tas pusiau legalias galimybes išplėsdavo suinteresuoti vokiečių laivybos kompanijų agentai, gaudavę išmokas už kiekvieną privilegiją transatlantinį keleivį, ir rusų valdininkų korupcija. Tikėtina, kad bent pusė tokių sienos perėjimo leidimų buvo panaudota nelegalų. Vien 1895 m. sausio–kovo mėnesiais, Virbalio muitinės Ramoniškio sienos perėjimo punkto duomenimis, iškeliauvo ir nustatytais terminais negrįžo 1 286 žmonės. Panašu, kad tas pats kartojosi visuose pasienio punktuose.

Rusijos pasienio kontrolė ir perėjimo vietos su muitinėmis lietuviams buvo svarbus vaizdinys. Štai Aušros puslapiuose išnyra spalvingas *maskoliško rubežiaus* paveikslas:

Keleivis, norys nukelti į prūsiskąją Lietuvą, privažiuoja prie rubežmedžio, juodai baltais brūkšniais nudaryto, kursai su dviem žažom, tokiau pat būdu nudarytom būdelėm suvienytas: tose urvuose diena ir naktį lindo ginkluoti sargai (abiešėikai) (...) keleivis prisiartina prie rubežiaus; šiuon jį sutinka ginkluotas Maskolius ir veda į kamara, kur randa belaukiantį urėdininką, kurs pareikalauja nuo keleivio paso, iškrato jo visas panages. Jeigu randa viską tvarkoje, t. y. jei pasas ištikimas ir kišeniai tušti, tai, prispaudęs prie paso savo piečvietę, leidžia tolyn (...)

Tačiau yra dar svarbiau kita Rusijos sienos apsaugos savybė, apie kurią pranešama skaitytojui:

Norint nesuskaitoma daugybė Maskolių sergi tą rubežiu, vienok vietiniai gyventojai yra tokie lavūs (gudrūs), kad be jokios kliūties gabena iš Prūsų ko jiems reikia, ypačiai lietuviškas knygas...¹³⁷

Taigi, nebūtina buvo lankstyti rusų muitininkams. Kitas kelias vedė pro kontrabandininkų išbandytas landas. Patys rusų pasieniečiai pripažino, kad yra daug vietų, kur net dieną nelegalūs migrantai ir kontrabandininkai gali kirsti sieną už de-

nais susirūpinusi Vokietijos administracija stengėsi, kad emigrantų srautai per jos teritoriją neišeiktų, tačiau vargai ties pasieniuose atsirandančiais dezinfekcijos punktais, kelyje patiriamai pažeminimai, demonstratyvūs pasų tikrinimai, aiškiai žinant, kad dauguma išeivių iš Rusijos imperijos jų neturi, priverstinai perkami laivų bilietai, kuriuos neretai emigrantai jau turėjo laukiančius uostuose – visa tai rodė, kokia nepavydėtina buvo nelegalaus emigranto dalia.

Kaip rašo emigracijos istorikas Alfonsas Eidintas, iki pat 1905-ųjų – revoliucijos Rusijos imperijoje lūžio metų – nepaisant visų priemonių nelegalios emigracijos banga neatslūgo. Net grasinant bausmėmis už emigravimo propagandą, Amerika vis labiau regėjosi it pažadėtasis rojus žemėje. Kaip pranešama rusų raportuose, sieną su Vokietija gebėdavo pereiti būriai iki 100 žmonių.¹³⁸ Stiprinti ginkluotą sienos kontrolę Rusijoje tuo metu išteklių negalėjo būti, nes nesėkmingas karas su japonais ir taip buvo nualinęs iždą. Pagaliau revoliucinio nepasitenkinimo banga ir streikininkų minios emigraciją akivaizdžiai darė mažesniu blogiu rusų valdžios akyse. Artėjo ta akimirka, kuomet besiplečiančios laisvės ribos lietuviams reikė ne tik spaudos gavimą ir kultūros teisių atstatymą, bet ir legalų emigravimo būdą

136. Eidintas, Alfonsas. *Litovskaja emigracija v strany Sievernoj i Južnoj Ameriki*, P. 42–43.

137. Maskoliškas rubežius. *Aušra*, 1886, nr. 5, p. 160.

138. Eidintas, Alfonsas. *Litovskaja emigracija v strany Sievernoj i Južnoj Ameriki*, p. 46.

Bus daugiau.

PRENUMERUOKIME
IR SKAITYKIME
„DRAUGĄ“!
www.draugas.org

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

7241 Lemont Rd, Downers Grove, IL 60516

Tel: (630) 427-6800.

Shop & Save Market
Downers Grove, IL 60516

**10%
Off**

on purchases
**December 11th -
December 24th**
with the coupon present.

DRAUGAS06

We reserve the right to limit quantities & correct printing errors

Discount does not apply to alcoholic beverages.

Prices effective December 11th - December 24th

**Kėdainių
Sauerkraut
880 gr
\$2.39**

**Kėdainių
Shish Kebab
Sauce 480 gr
\$1.99**

**Javine Hard Bagels 200 gr
\$1.19**

**Kėdainių
Marinated
Pickles 3ltr
\$5.99**

**Norvelita Herring
Filtets lightly
salted 240 gr
\$2.49**

**Klaipėdos Thin
Crisp Wafers 90 gr
\$1.59**

**Glaistyti zefyrai
250 gr
\$2.69**

**Pergalė Chocolates
126 gr
\$1.79**

„We reserve the right to limit quantities & correct printing errors”

Vydūno fondo veikla

Atkelta iš 6 psl.

– Ne pirmus metus einate Vydūno fondo valdybos pirmininko pareigas. Esu įsitikinusi, kad pirmininko darbas – nėra lengvas. Kaip įveikiate sunkumus? O gal Jums viskas einasi, it sviestu patepta?

– Teisybė, kad VJF dirba daug ir atlieka nemažai. Valdybos pirmininko darbas būtų sunkokas, jei nebūtų stipri ir veikli valdyba. Dėkoju Aldonai Rauchienei, Vidai Brazaitytei, Arūnui Draugeliui, Leopoldui von Braun, Šarūnui Rimui ir Jūratei Variakojenei už jų pasišventimą ir darbštumą. Be jų nebūtų įmanoma padaryti net ir mažos dalelės mūsų apsiimtų darbų. Jų pasiaukojamo darbo dėka mes pajėgiame padėti lietuviškam jaunimui baigti mokslus ir tikime, kad jie ateityje taps lietuviškosios bendruomenės vadovais.

– Artėja gražiausias metų laikas – Kalėdos. Ką šia proga palinkėtumėte sau ir

Vydūno fondo nariams?

– Mūsų valdybai ir tarybai dėkoju ir linkiu darbščių 2014 metų, o visiems mūsų bendradarbiams ir aukotojams tariau nuoširdų skautišką AČIŪ ir linkiu malonių, šeimyniškų Kalėdų bei laimingų ir sveikų Naujųjų metų.

Naudodamasis proga kviečiu visus ir toliau remti mūsų VJF darbus, padėti įkurti naujas stipendijas, steigti premijas ir konkursais skatinti lietuvišką jaunimą. Tikimės, kad neužmiršite prisidėti prie šių gražių darbų savo aukomis ir palikimais. Ačiū už galimybę pasidalinti mintimis apie mūsų VJF veiklą ir rūpesčius.

– O aš Jums dėkoju už išsamų pasakojimą ir linkiu Jums ir toliau tęsti gražius darbus.

Kalbino **Laima Apanavičienė**

J. Valančiūnas sublizgėjo Čikagoje

Lietuvis J. Valančiūnas vis tvirčiau jaučiasi rungtyniaudamas NBA.

DAINIUS RUŽEVIČIUS

Praejusio šeštadienio vakarą Čikagoje viešėjo stipriausioje pasaulio krepšinio lygoje – NBA rungtyniaujantis Lietuvos krepšininkas Jonas Valančiūnas. Lietuvis atstovaujamas „Raptors“ susitiko su „Chicago Bulls“ ir rungtyniaudama svečiuose įveikė į aštuntą vietą Rytų konferencijoje nukritusius čikagiškius įtikinamu rezultatu 99:77 (24:21, 27:20, 22:25, 26:11).

Puikiai Čikagoje rungtynes sužaidęs J. Valančiūnas, pelnęs dvigubą dublį, neišvengė žurnalistų dėmesio.

Starto penkete žaidęs lietuvis ant rame susitikime iš eilės pasižymėjo dvigubu dubliu – į varžovų krepšį įmetė 15 taškų ir po krepšiais atkovojo 11 (2 – puolime) kamuolių. Be to, jis atliko rezultatyvų perdavimą, perėmė vieną kamuolį, blokavo 4 varžovų metimus, kartą suklydo bei keturis prasižengė. Per beveik 31 žaidimo minutę (30:44) J. Valančiūnas pataikė 6 dvitaškius metimus iš 11 ir pataikė 3 baudų metimus iš 4.

Vietą starto penkete jau užsitikrines lietuvis „Draugui“ teigė, kad jaučiasi užtikrintas ir prie gyvenimo šiaurės Atlanto jau priprato.

– Sezonas ne pirmas, jau apšilote kojas ir jaučiatės tvirčiau šioje komandoje?

– Na, nebereikia jau krepšių nešioti (juokiasi – aut. past.). Nebe pirmas sezonas, kojas jau apšilau ir jaučiuosi normaliai.

– Kokios gyvenimo sąlygos, nesiskundžiate?

– Ne, nesiskundžiu visiškai. Gyvenu šalia arenos.

– Ar Jūs patenkintas savo žaidimu ir tuo, kiek treneris skiria žaidybinio laiko?

– Na, visada gali būti geriau. Gali pelnyti daugiau taškų, atkovoti daugiau kamuolių ir sužaisti dar geriau, tačiau dabar neturiu kuo skųstis.

– Ko palinkėtumėte Čikagos lietuviams?

– Viso ko geriausio, siekite užsibrėžtų tikslų!

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A Dr. JANINA TALLAT-KELPŠA

Mirė
2003 m. gruodžio 23 d.

Su liūdesiu prisimename ankstų atsisveikinimą su a. a. Janina.

Prašome draugus ir pažįstamus prisiminti ją savo maldose. Jos intencija melsimės šv. Mišiose sekmadienį, gruodžio 22 d. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemonte.

Jurgis Prapuolenis, Dalė Urbutis Tallat-Kelpša ir Rintis Tallat-Kelpša su šeima

A † A EMILIJAI KUŠLEIKAITEI PAKŠTIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame dukras, JAV LB Krašto valdybos Kultūros tarybos pirmininkę RŪTĄ PAKŠTAITĘ-COLE ir EMILIJĄ SAKADOLSKIENĘ.

JAV LB Krašto valdyba

Arvydas P. Paulikas, gyvenantis Downers Grove, IL, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 99 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą.

Romualda G. Rynne, gyvenanti Crete, IL, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 100 dol. Nuoširdi padėka už dosnią paramą.

Giedrė T. Čepaitis, gyvenanti Chicago, IL, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdi padėka už paramą.

Aldona Venk-Venckūnas, gyvenanti Santa Monica, CA kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsuntė 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**

Siuntinių paėmimas iš namų: **630-774-2136**

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

EXCEL INSURANCE 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700
 ATLANTIC EXPRESS CHICAGO 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
 LITHUANIA PLAZA 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
 KUNIGAITKŠČIŲ UŽEIGA 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
 RŪTA 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
 ALWAYS WITH FLOWERS 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
 EURUS DELI 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
 BALALAIKA MUNDELEIN 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-556-6660
 WONDERS OF NATURE 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-229-9450
 BACK TO NATURE 303 E. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 Tel: 847-520-7777
 BOČIU MENĖ 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S, 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

PAS MUS IR APYLINK MUS

■ Šį ketvirtadienį, gruodžio 19 d. 5 val. p. p. Cicero Šv. Antano bažnyčioje bus klausomos išpažintys lietuvių kalba. 5:30 val. p. p. kun. Gintaras Vitkus, SJ ir kun. Antanas Gražulis, SJ aukos šv. Mišias ir ves trumpas misijas šv. Kalėdų pasiruošimo tema. Po Mišių bus pabendravimas lietuvių kavutės kambaryje. Tai gera proga dvasiškai pasiruošti Atpirkėjo gimimo šventei. Visi kviečiami. Šv. Antano bažnyčia yra prie 50 Avenue ir 15 gatvės sankryžos, Cicero mieste.

■ Gruodžio 19 d., ketvirtadienį: 12 val. p. p. St. Peterburgo (FL) Lietuvių klubo valdyba rengia kalėdinę mugę su priešpiečiais. Galėsite įsigyti įvairių skanumynų ir dovanėlių.

■ Į „Dainavos“ kalėdinį koncertą šeštadienį, gruodžio 21 d. iš Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos (14911 127th Street, Lemont, IL) į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią vyks autobusas. Kviečiame užsiregistruoti Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje tel. 630-257-5613 arba matulaitismission@gmail.com. Bilietus galima įsigyti sekmadienį po 9 val. r. ir 11 val. r. ir 6 val. v. Mišių bei šokiadieniais misijos raštiniėje. Autobusas išvažiuoja iš PLC 5:30 val. p. p. ir grįžta į PLC 10:30 val. v. arba anksčiau. Kaina – 15 dol.

■ Gruodžio 22 d., sekmadienį: 1 val. p. p. Jaunimo centre – Čikagos ateitininkų ruošiamą tradicinę Kūčių agapę su šv. Mišiomis, Kūčių valgiais ir papročiais. Vietas užsisakyti pas Oną Daugirdienę tel. 630-325-3277 arba rašykite el. paštu: odaugirdas@hotmail.com.

■ Gruodžio 24 d., antradienį: 5 val. p. p. Lietuvių evangelikų liuteronų „Tėviškės“ parapijoje (St. James-Tėviskės Church 5129 Wolf Road Western Springs, IL 60558) Šv. Kūčių vakaro pamaldos žvakių šviesos ir arfos muzikos aplinkoje. Gruodžio 25 d. 11:30 val. r. Šv. Kalėdų pamaldos.

■ Gruodžio 26 – sausio 1 d.: Dainavos stovyklavietėje Michigan valstijoje vyks Ateitininkų Žiemos kursai. Kursus lanko gimnazistai iš visų JAV. Bostono ateitininkai parems gyvenančius New England valstijose ir norinčius šiuose kursuose dalyvauti. Susidomėję moksleiviai kviečiami kreiptis į vieną iš šių ateitininkų: Mirga Girniuvienė; mgirnius@hotmail.com, Tomas Girnius; tomasgirnius@gmail.com arba Andrius Kazlauskas; andrius_name@yahoo.com.

■ „Kaip pradėti verslą Amerikoje“ pristatys advokatas Vytenis Kirvelaitis, dirbantis bendrovėje Grant Thornton LLP. Vytenis turi didelę patirtį valdžios verslo mokesčių srityje. Po pristatymo seks klausimai prie kavutės ir užkandžių. Renginys vyks sausio 10 d., 2014 m. penktadienį, 6:30 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejaus patalpose, 6500 South Pulaski Road, Chicago, IL 60629, Lithuanian Chamber of Commerce kambaryje. Visi draugiškai laukiami. Ypač kviečiami dalyvauti tie, kas domisi naujo verslo pradėjimo galimybėmis. Jei iškiltų klausimų, kreipkitės į muziejaus raštinę: 773-582-6500.

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME „DRAUGĄ“!

Vienas – du – trys..., kuris įdomiausias šių metų rašinys?

Dalyvaukite įdomiausio 2013 m. „Drauge“ paskelbto straipsnio konkurse. Siūlykite iki **gruodžio 20 d.** tel. **773-585-9500** arba el. paštu: **redakcija@draugas.org.**

Jau 11-oji BIBLINĖ STOVYKLA

1–6 sk. vaikams vyks:

2013 m. gruodžio 27–28 d.

(penktadienį ir šeštadienį)

nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p.

Ateitininkų namuose

1380 Castlewood Dr., Lemont, IL 60439

(įvažiavimas iš Archer Ave.)

Dėl informacijos ir registracijos anketų kreiptis:

į seselę Laimutę **seslaimute@gmail.com**

arba **630-243-1070**

Mokestis: už abi dienas vienam vaikui - **\$60.00**

(dviem vaikams - **\$100**; trimis - **\$125**)

Vietų skaičius yra ribotas. Paskubėkite!

Registracija iki gruodžio 20 d.

Advento – Kalėdų tvarkaraštis

Tėvų Jėzuitų koplyčioje Jaunimo centre

Gruodžio 24 d. 6 val. v. Bernelių – Piemenėlių šv. Mišios. Praktinės pašventinimas. Po Mišių – kalėdaičių laužymas ir bendruomenės pasveikinimas su švente. Kas dalyvauja Bernelių Mišiose, atlieka šv. Kalėdų dienos pareigą.

Gruodžio 25 d. šv. Mišios 10:30 val. r. – kaip ir kiekvieną sekmadienį.

Sausio 1 d. 10:30 val. r. Šv. Mergelės – Dievo Motinos šventė. Katalikams privaloma.

Išpažinčių klausoma kiekvieną **sekmadienį nuo 10 val. r.** Kalėdaičių galima įsigyti koplyčioje arba Jaunimo centre.

Artėjančių Kalėdų proga Brighton Parko Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijoje sekmadienį, gruodžio 15 d. buvo surengtas pobūvis. Susirinkę draugėn lietuviai muzikavo, vaišinosi, bendravo.